

PU
N 97

K-X.

NYELVTUDOMÁNYI KÖZLEMÉNYEK

A Magyar Tudományos Akadémia

Nyelvtudományi Intézetének folyóirata

109. kötet

2013

TARTALOM

Honti László: „ <i>Vanni vagy nem vanni</i> ” ‘to be or not to be’, avagy létige és kopula az uráli nyelvekben [„To be or not to be” or the existential verb and the copula in the Uralic languages]	7
Maticsák Sándor: Finnugor etimológiai szótárak [Finno-Ugric etymological dictionaries]	33
Honti László: Etimológiai adalékok [Etymological notes]	69
Csepregi Márta: Többfunkciós morférnakapcsolatok a szurguti hantiban [Multifunctional morpheme-clusters in Surgut Khanty]	91
Virtanen, Susanna: Grammaticalized preverbs of aspect and their contribution to expressing transitivity in Eastern Mansi	109
Sipőcz Katalin: Ditranzitív igék a manysiban [Ditransitive verbs in Mansi]	123
Bíró Bernadett: Ditranzitív igékből képzett cselekvésnevek a manysiban [Mansi nomina actionis derived from ditransitive verbs]	137
Simoncsics, Péter: Linguistic gestures: On negation, with special reference to the Permian languages	151
Kelemen Ivett: Pluratívák morfoszemantikai vizsgálata az északi lappban [The morphosemantics of pluratives in Northern Sami]	171
Tolcsvai Nagy Gábor: Az igekötő + ige szerkezet szemantikája [The semantics of preverb + verb constructions]	187
Tóth Valéria: Szempontok a források személyjelölő szerkezeteinek értékeléséhez [Notes on the use of onomastic data found in medieval sources]	227
Rácz, Anita: Ethnic groups and settlement names in Hungary	255
Holler László: Kronológia és szövegrekonstrukció: a 120 éve felfedezett Königsbergi Szalagok alapkérdéseiről [Chronology and textual reconstruction: revisiting the Königsberg fragments, discovered 120 years ago]	267
Cser András: A latin labiovelárisok fonológiai elemzéséhez [A phonological analysis of the Latin labiovelars]	337
Vigh-Szabó, Melinda: Die deutsche Sprache im Baltikum [The German language in the Baltic]	355

KÁLMÁN BÉLA EMLÉKÜLÉS

Honti László: Főszerkesztői bevezető [Foreword by the editor-in-chief]	373
Paládi-Kovács Attila: Megnyító beszéd [Opening address]	373
Honti László: A finnugrista Kálmán Béla [Béla Kálmán the Finno-Ugrist]	376
Kiss Jenő: Kálmán Béla, a magyar nyelvjárások és nyelvtörténet kutatója [Béla Kálmán on the history and dialectology of Hungarian]	384
Hoffmann István: Kálmán Béla és a nevek világa [Béla Kálmán on onomastics]	392
Keresztes László: Kálmán Béla, a tanár [Béla Kálmán the teacher]	400

BERECZKI GÁBOR EMLÉKÜLÉS

Honti László: Főszerkesztői bevezető [Foreword by the editor-in-chief]	407
Csepregi Márta: Megnyitó beszéd [Opening address]	407
Honti László: Bereczki Gábor, az etimológus és hangtörténész [Gábor Bereczki the etymologist and historical phonologist]	410
Saarinen, Sirkka: Budapesttől Birskig: Bereczki Gábor, a cseremisz nyelv kutatója [From Budapest to Birsk: Gábor Bereczki the expert on Cheremis]	420
Agyagási Klára: Egy igazi, tökéletes munkakapcsolat – és mögötte az ember: Bereczki Gábor [A perfect professional relationship – and the person behind it: Gábor Bereczki]	426
Klettenberg, Reet: Bereczki Gábor és Észtország [Gábor Bereczki and Estonia]	433
Fehérvári Győző: Bereczki Gábor, az irodalmár [Gábor Bereczki and literature]	438
Voigt Vilmos: Körkép Bereczki Gáborról, a finnugor népköltészettel magyarra fordítójáról [On Gábor Bereczki the translator of Finno-Ugric folk poetry]	443
Klima László: A Volga-vidéki area történeti és régészeti szemszögből [The Volga area from a historical and archaeological point of view]	450

SZEMLE, ISMERTETÉSEK

Róna-Tas András – Agyagási Klára: Vasilij Dimitrievič Dimitriev (1924–2013)	461
Kesztyűs Tibor: Futaky István (1926–2013)	463
Simonesics Péter: Vászolyi Erik (1933–2013)	465
Maticák Sándor: Nyirkos István (1933–2013)	470
A. D. Kylstra – Sirkka-Liisa Hahmo – Tette Hofstra – Osmo Nikkilä: Lexikon der älteren germanischen Lehnwörter in den ostseefinnischen Sprachen (Keresztes László)	473
Iris Metsmägi – Meeli Sedrik – Sven-Erik Soosaar: Eesti etümoloogia-sõnaraamat [Estonian etymological dictionary] (Zaicz Gábor)	480
A lív lexikográfia másfél évszázada [150 years of Livian lexicography] (Tóth Anikó Nikolett)	487
Lars-Gunnar Larsson: Grenzen und Gruppierung im Umesamischen (Keresztes László)	492
Maticák Sándor: A mordvin írásbeliségi kezdetei [The beginnings of Mordvin literacy] (Vigh-Szabó Melinda)	495
Jakab László: Magyar–finn szótár [Hungarian–Finnish dictionary] (Buzgó Anita)	499
A magyar családnévkutatás legújabb eredményei [Recent results in research on Hungarian family names] (Takács Judit – Buzgó Anita)	504

СОДЕРЖАНИЕ

Хонти, Ласло: „ <i>Быть или не быть</i> ” или глаголы бытия и копула в уральских языках	7
Матичак, Шандор: Финно-угорские этимологические словари	33
Хонти, Ласло: Этимологические данные	69
Чепрги, Марта: Многофункциональность на стыке морфем в сургутском диалекте хантыйского языка	91
Виртанен, Сусанна: Грамматические превербы аспекта и их вклад в выражение транзитивности в восточном диалекте мансийского языка	109
Шипёц, Каталин: Дитранзитивные глаголы в мансийском языке	
Биро, Бернадетт: Названия действий в манси, образованные от дитранзитивных глаголов	137
Шимончич, Петер: Лингвистические жесты: об отрицании с особой референцией в пермских языках	151
Келемен, Иветт: Морфосемантика плюративов в северном диалекте саамского языка	171
Тольчваи Надь, Гabor: Семантика конструкций приставка + глагол	187
Тот, Валерия: Аспекты для рассмотрения ономастических конструкций в письменных памятниках	227
Рац, Анита: Этнические группы и названия поселений в Венгрии	255
Холлер, Ласло: Хронология и реконструкция текста: об основных вопросах исследования Кёнигсбергских отрывков, найденных 120 лет назад	267
Чер, Андраш: К фонологическому анализу латинских лабиовелярных	337
Виг-Сабо, Мелинда: Немецкий язык в Прибалтике	355

Научные заседания

ЗАСЕДАНИЕ, ПОСВЯЩЕННОЕ ПАМЯТИ БЕЛЫ КАЛЬМАНА

Хонти, Ласло: Предисловие главного редактора	373
Палади-Ковач, Атtila: Вступительное слово	373
Хонти, Ласло: Бела Кальман – финно-угровед	376
Кишш, Енё: Бела Кальман – исследователь венгерских диалектов и истории венгерского языка	384
Хофманн, Иштван: Бела Кальман и ономастика	392
Керестеш, Ласло: Бела Кальман – преподаватель	400

ЗАСЕДАНИЕ, ПОСВЯЩЕННОЕ ПАМЯТИ ГАБОРА БЕРЕЦКИ

Хонти, Ласло: Предисловие главного редактора	407
Чепреги, Марта: Вступительное слово	407
Хонти, Ласло: Гabor Берецки – этимолог и исследователь исторической фонетики	410
Сааринен, Сиркка: От Будапешта до Бирска: Габор Берецки – исследователь черемисского языка.....	420
Адягashi, Клара: Настоящее, идеальное сотрудничество – и стоящий за этим человек: Габор Берецки	426
Клеттенберг, Реет: Габор Берецки и Эстония	433
Фехервари, Дёзё: Габор Берецки – литературовед	438
Войт, Вильмош: Обзор о Габоре Берецки, переводчике финно-угорского фольклора на венгерский язык.....	443
Клима, Ласло: Волжский регион с исторической и археологической точки зрения	450

ОБЗОРЫ И РЕЦЕНЗИИ

Рона-Таш, Андраш – Адягashi, Клара: Василий Димитриевич Димитиров (1924–2013)	461
Кестюш, Тибор: Иштван Футаки (1926–2013)	463
Шимонич, Петер: Эрик Васоли (1933–2013)	465
Матичак, Шандор: Иштван Ниркош (1933–2013)	470
А. Д. Килстра – Сиркка-Лииса Хахмо – Тетте Хоффстра – Осмо Никкиля: <i>Lexikon der älteren germanischen Lehnwörter in den ostseefinnischen Sprachen</i> (Керестеш, Ласло)	473
Ирис Метсмяги – Меели Седрик – Свен-Эрик Соосаар: Эстонский этимологический словарь (Зайц, Габор)	480
Полтора столетия ливской лексикографии (Тот, Анико Николетт)	487
Ларс-Гуннар Ларссон: <i>Grenzen und Gruppierung im Umesamischen</i> (Керестеш, Ласло).....	492
Матичак, Шандор: Истоки мордовской письменности (Виг-Сабо, Мелинда)	495
Якаб, Ласло: Венгерско-финский словарь (Бузго, Анита)	499
Новейшие результаты исследования венгерских фамилий (Такач, Юдит – Бузго, Анита)	504